

## **Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης**

**Σχολική Μονάδα:** ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΥΛΛΗΝΗΣ - 9150396

**Σχολικό Έτος:** 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 03/07/2023

**Σχολική Μονάδα:** ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΥΛΛΗΝΗΣ - 9150396

### **Στόχος Βελτίωσης:**

Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών, η καλλιέργεια δημοκρατικών στάσεων (ισότητα, αλληλεγγύη), η ανάγκη του σεβασμού του άλλου, η αποδοχή της διαφορετικότητας του εκάστοτε μαθητή, η ενίσχυση της μεταξύ τους επικοινωνίας και εμπιστοσύνης με τη διαμόρφωση τρόπων διαχείρισης των εντάσεων και των συγκρούσεων, ώστε να δημιουργηθεί ένα ασφαλές, ευχάριστο και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.

**Σχέδιο Δράσης:** Μια τάξη, μια αγκαλιά

**Άξονας:** Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

**Συντονιστής Δράσης:** ΧΑΝΤΖΗΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΑΝΔΩΡΑ

## **A. Σχεδιασμός της Δράσης**

### **Αναγκαιότητα - Στόχοι**

Το Σχέδιο Δράσης εκτιμάται ότι θα βοηθήσει σημαντικά να ξεπεραστούν τυπικές δυσκολίες, που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στην προσαρμογή τους στη σχολική κοινότητα οι οποίες σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες της ηλικίας τους, όπως πχ το γεγονός ότι αδυνατούν να καταλάβουν τα κίνητρα και τα συναισθήματα των άλλων, δυσκολεύονται να ελέγξουν το θυμό και την απογοήτευση, ενώ περιστασιακά εκδηλώνονται μικρο-συγκρούσεις μεταξύ των μαθητών. Πρέπει να μάθουν να κάνουν υπομονή για κάτι που θέλουν, να μάθουν να μπαίνουν στη θέση του άλλου να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα συναισθήματά τους-χαρακτηριστικά που είναι απόρροια του παιδικού εγωκεντρισμού.

Επιπλέον, το Σχέδιο Δράσης αποσκοπεί στην ανάπτυξη της επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών, η οποία στην αρχή της χρονιάς ήταν περιορισμένη.

### **Ειδικότεροι στόχοι του Σχεδίου Δράσης είναι:**

α)Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

β) Συνεργασία σχολείου-γονέων

γ) Συναινετική διαμόρφωση κώδικα μαθητικής συμπεριφοράς

δ) Συμμετοχή μαθητών σε εκπαιδευτικές δράσεις

ε) Η συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών

στ) Η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών, καλλιέργεια δεξιοτήτων για ειρηνική διευθέτηση συγκρουσιακών καταστάσεων. Ενίσχυση της

επικοινωνίας, της αλληλεγγύης, του σεβασμού, της αποδοχής της

διαφορετικότητας, ώστε να αναπτυχθεί τόσο το αίσθημα του «ανήκειν» στην σχολική ομάδα αλλά και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.

## Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

### 1. Ενέργειες

Ως βασικές ενέργειες για την αποτελεσματική υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης ορίζονται οι ακόλουθες:

**A. Προσδιορισμός του προβλήματος.** Η ομάδα δράσης θα αξιοποιήσει τα αρχεία του σχολείου όπως Πρακτικά του Συλλόγου διδασκόντων, Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής, ερωτηματολόγια σε γονείς και μαθητές, τετράδιο παρατήρησης μαθητών, για την ομαδοποίηση των προβλημάτων και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

**B. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών.** Παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων από τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας, ώστε να μπορούν να επιλέξουν την καταλληλότερη μέσα από ποικιλία εκπαιδευτικών μεθόδων και πρακτικών διαχείρισης, όπως: συνεργατική μάθηση, βιωματική παιδαγωγική, παιχνίδια ρόλων, αξιοποίηση της δυναμικής της ομάδας, στρατηγικές τροποποίησης συμπεριφοράς κλπ. Θα προτιμηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια από ειδικούς επιστήμονες.

**Γ. Ανάπτυξη της συνεργασίας σχολείου - γονέων.** Η ενδυνάμωση της συνεργασίας με τους γονείς εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί μέσω συχνής τηλεφωνικής επικοινωνίας, τακτικών συναντήσεων με τις νηπιαγωγούς, απογευματικών ενημερωτικών συναντήσεων. Οι γονείς ενημερώνονται επίσης πλήρως για τους στόχους της δράσης και την ανάγκη ενεργούς συμμετοχής τους σε αυτή.

**Δ. Εκπόνηση πλαισίου κανόνων καλής συμπεριφοράς.** Η σχολική μονάδα θα εκπονήσει με τη συνεργασία μαθητών πλαίσιο κανόνων καλής συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον, ο οποίος θα κοινοποιηθεί στη σχολική κοινότητα (π.χ. ανάρτηση στην τάξη, στην ιστοσελίδα κλπ.). Οι περιπτώσεις παραβίασης των κανόνων θα γίνονται αντικείμενο ευρύτερης συζήτησης στην τάξη (ανάλυση του προβλήματος, ανακάλυψη των κινήτρων, εντοπισμός και εξεύρεση εναλλακτικών τρόπων θετικής προσέγγισης του ζητήματος).

**Ε. Οργάνωση εκδηλώσεων και ανάπτυξη δραστηριοτήτων.** Η συμμετοχή των μαθητών σε δράσεις της μαθητικής κοινότητας (π.χ. εκδηλώσεις πολιτιστικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου, κοινωνικές δραστηριότητες, ομάδες, εθελοντικές δράσεις κτλ.) εκτιμάται ότι θα ενισχύσει τις διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών, θα δώσει ευκαιρίες για ανάπτυξη δεξιοτήτων και κλίσεων, θα ευνοήσει τη συνεργασία και την ευγενή άμιλλα, θα διευκολύνει την έκφραση και την εκτόνωση των εντάσεων με δημιουργικό τρόπο και θα συντελέσει γενικότερα στη διαμόρφωση θετικού σχολικού κλίματος.

**ΣΤ. Καλλιέργεια συναισθημάτων.** Ανάπτυξη της ικανότητας των παιδιών να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα συναισθήματα των ανθρώπων γύρω τους και να μπορούν να χειρίζονται αποτελεσματικά τόσο τα δικά τους συναισθήματα όσο και τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Συμμετοχή των παιδιών σε βιωματικό εργαστήρι που θα διοργανώσει ψυχολόγος από τις "Παρεμβάσεις"

**Ζ. Οι μαθητές θα ασκηθούν στη διαμόρφωση και ενδυνάμωση δεξιοτήτων για ειρηνική διευθέτηση συγκρουσιακών καταστάσεων, ενίσχυση της επικοινωνίας, της αλληλεγγύης, του σεβασμού, της αποδοχής της διαφορετικότητας, ώστε να αναπτυχθεί τόσο το αίσθημα του «ανήκειν» στην σχολική ομάδα αλλά και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης:** Με τη χρήση βιωματικών παιδαγωγικών προσεγγίσεων (πχ. δραματοποίηση, το θεατρικό παιχνίδι, η προσομοίωση ρόλων) θα επιχειρηθεί ο έλεγχος των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς των μαθητών, όπως επίσης και η καλλιέργεια δεξιοτήτων για την ειρηνική επίλυση προβλημάτων (π.χ. η διαπραγμάτευση, η διαμεσολάβηση, η αντιπαραβολή επιχειρημάτων και η ευγενής συζήτηση θέσεων).

### 2. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η δράση πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Το Σχέδιο Δράσης προγραμματίζεται κι εφαρμόζεται εντός του σχολικού χρόνου. Η κατανομή χρόνου στις διάφορες ενέργειες της δράσης γίνεται ανάλογα με το αντικείμενο των διαφόρων ενεργειών. Το Σχέδιο Δράσης θα αξιολογείται και θα επαναπροσδιορίζεται κάθε 3 μήνες.

### **Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία**

**Πόροι - Μέσα:** Οι οικονομικοί πόροι που θα απαιτηθούν εξαρτώνται από το είδος και το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων που θα αναπτυχθούν και θα καλυφθούν από την Σχολική Επιτροπή. Η υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης μπορεί να περιλαμβάνει:

- Δαπάνες για τα έντυπα, τη γραφική ύλη και τα υλικά που ενδεχομένως θα απαιτηθούν,
- Δαπάνες διοργάνωσης εκδηλώσεων, εκθέσεων με τα έργα των παιδιών, εορτών, θεατρικών δρώμενων.

### **Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης**

Ερωτηματολόγια μαθητών, γονέων

Ημερολόγιο σχολικής ζωής

Τετράδιο παρατήρησης μαθητών

### **Πηγές**

- Πρακτικά Συλλόγου Διδασκόντων
- Καλές πρακτικές και προγράμματα που υλοποιήθηκαν σε άλλα σχολεία, από ιστοσελίδες, έρευνες, ανακοινώσεις κλπ.
- Σχέδια Δράσης που αναρτήθηκαν στο ΙΕΠ

### **Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης**

**α) Επιμόρφωση-ενημέρωση εκπαιδευτικών:** η επιτυχία του στόχου θα διαπιστωθεί από τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις επιμορφωτικές/ενημερωτικές συναντήσεις, την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων στη διαχείριση (πρόληψη και αντιμετώπιση) αρνητικών συμπεριφορών και ο βαθμός αποτελεσματικότητάς τους.

**β) Συνεργασία σχολείου-γονέων:** η επιτυχία του στόχου θα διαπιστωθεί από τις καταγραφές στο ημερολόγιο σχολικής ζωής, τη συμμετοχή των γονέων στις ενημερωτικές συναντήσεις, τις απαντήσεις τους στα ερωτηματολόγια.

**γ) Συναινετική διαμόρφωση κώδικα μαθητικής συμπεριφοράς:** από σχετικές καταγραφές στα πρακτικά του σχολείου θα διαπιστωθεί η εκπόνηση ενός κοινού συναινετικού κώδικα καλής συμπεριφοράς στο σχολείο.

**δ) Συμμετοχή μαθητών σε σχολικές δραστηριότητες:** η επιτυχία του στόχου θα διαπιστωθεί όχι μόνο από το ποσοστό ενεργού συμμετοχής των μαθητών στις δραστηριότητες του σχολείου, αλλά και από το αν είναι ενθουσιώδης η εμπλοκή τους.

**ε) Καλλιέργεια συναισθημάτων:** η επιτυχία του στόχου θα διαπιστωθεί από την ποικιλότητα έκφραση (λεκτική και μη) των συναισθημάτων τους, και από το αν αναγνωρίζουν, κατανοούν και είναι σε θέση να συζητήσουν τα συναισθήματα των άλλων, αλλά και από τη συχνότητα εκδήλωσης των προαναφερθέντων.

στ) Η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών και η καλλιέργεια δεξιοτήτων στους μαθητές για ειρηνική διευθέτηση συγκρουσιακών καταστάσεων, ενίσχυση της επικοινωνίας, της αλληλεγγύης, του σεβασμού, της αποδοχής της

διαφορετικότητας, ώστε να αναπτυχθεί τόσο το αίσθημα του «ανήκειν» στην σχολική ομάδα αλλά και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης: η επιτυχία αυτού του στόχου θα διαπιστωθεί από τον βαθμό αποδοχής και εφαρμογής του αποδεκτού κώδικα συμπεριφοράς και την καταγραφή της πορείας εκδήλωσης (φθίνουσα ή μη) των μη αποδεκτών συμπεριφορών των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον.

**Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης**

**Ο βαθμός επιτυχίας του Σχεδίου Δράσης θα εκτιμηθεί με βάση κριτήρια όπως τα παρακάτω:**

1. Από την εφαρμογή κατάλληλων πρακτικών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση αρνητικών συμπεριφορών μεταξύ των μαθητών.
2. Από το αν και σε ποιό βαθμό αναπτύχθηκαν διάυλοι επικοινωνίας με τους γονείς τόσο σε τυπική όσο και άτυπη μορφή για θέματα συμπεριφοράς των παιδιών τους ή σε θέματα που αφορούν την γενικότερη κοινωνική προσαρμογή των παιδιών στην ομάδα της τάξης.
3. Από το αν τα παιδιά εσωτερίκευσαν αβίαστα τους κανόνες της σχολικής ζωής κι αν η στάση τους προς την καθημερινότητα του νηπιαγωγείου είναι θετική.
4. Από το αν η εμπλοκή των μαθητών στις εκδηλώσεις και τις δραστηριότητες του σχολείου είναι όχι μόνο αυξημένη, αλλά ενεργός και ενθουσιώδης.
5. Από το αν εκφράζουν με ποικίλους τρόπους (λεκτικά και μη) τα συναισθήματά τους και αν αναγνωρίζουν, κατονομάζουν και συζητούν συναισθήματα των άλλων, εκτός από τα δικά τους.
6. Από το αν οι μη αποδεκτές συμπεριφορές των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον φθίνουν όσο προχωράει το Σχέδιο Δράσης.

**Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ**

Το σχέδιο δράσης είναι πλήρες στον σχεδιασμό του

Καλή επιτυχία στην υλοποίησή του

## **B. Υλοποίηση της Δράσης**

**Περιγραφή**

-

**ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 1<sup>ου</sup> ΣΤΟΧΟΥ**

**(Επιμόρφωση εκπαιδευτικών)**

Οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν τα παρακάτω επιμορφωτικά σεμινάρια των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας, που αποσκοπούσαν στην ενημέρωσή τους σε θέματα μεθόδων και πρακτικών διαχείρισης τάξης και

ρύθμισης συμπεριφορών των παιδιών:

- «**Αντιμετώπιση σχολικής βίας - Καινοτόμες μη τιμωρητικές μέθοδοι**», Φορέας υλοποίησης ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Στερεάς Ελλάδας.

-«**Διαχείριση συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών: δεξιότητες επικοινωνίας για εκπαιδευτικούς**» Φορέας υλοποίησης **Ο.Κ.Π.Ε.**

- «**Εκπαίδευση μαθητών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Καλές πρακτικές για τη σχολική τους ένταξη**». Φορέας υλοποίησης ΙΕΠ

- «**Ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με αναπηρία μέσω κοινωνικών ιστοριών**». Φορέας υλοποίησης ΙΕΠ

- «**Τα φαινόμενα βίας στη σχολική κοινότητα. Πρόληψη, αντιμετώπιση, συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων -κηδεμόνων**. Φορέας υλοποίησης ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Δυτικής Ελλάδας.

- «**Ένα σχολείο για όλους - Ειδική Εκπαίδευση - Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) και Συμπερίληψη**». Ενδοσχολική επιμόρφωση με προσκεκλημένο ομιλητή Med Εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής.

- «**Διαχείριση Προβλημάτων Συμπεριφοράς στη Σχολική τάξη**». Ενδοσχολική επιμόρφωση με προσκεκλημένη ομιλήτρια Κοινωνική Λειτουργό.

Διευκρινίζεται ότι προστέθηκαν επιπλέον ώρες στην ενδοσχολική επιμόρφωση πέρα από τις προγραμματισμένες- και διανεμήθηκε πρόσθετο επιμορφωτικό υλικό.

**Τεκμήρια:** Βεβαιώσεις συμμετοχής, ημερολόγιο σχολικής ζωής, βιβλίο πράξεων συλλόγου διδασκόντων

## **ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 2<sup>ου</sup> ΣΤΟΧΟΥ**

### **(Συνεργασία σχολείου-γονέων)**

Η συνεργασία με τους γονείς ενδυναμώθηκε μέσω συμμετοχής τους σε εκδηλώσεις, εργαστήρια, συχνής τηλεφωνικής επικοινωνίας, τακτικών συναντήσεων με τους εκπαιδευτικούς, απογευματινών ενημερωτικών συναντήσεων, συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Οι γονείς ενημερώθηκαν, επίσης, πλήρως για τους στόχους της δράσης και την ανάγκη ενεργούς συμμετοχής τους σε αυτή. Στα παραπάνω συμμετείχε ενεργά το σύνολο των γονιών, πράγμα που αποτυπώνει το θετικό κλίμα που επικρατεί στη σχέση τους με τους εκπαιδευτικούς.

**Τεκμήρια:** Ερωτηματολόγια ,Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων , ημερολόγιο σχολικής ζωής, ιστολόγιο

## **ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 3<sup>ου</sup> ΣΤΟΧΟΥ**

**(Συναινετική διαμόρφωση κώδικα μαθητικής συμπεριφοράς):** Το νηπιαγωγείο από την αρχή της σχολικής χρονιάς εκπόνησε με τη συνεργασία μαθητών και γονέων πλαίσιο κανόνων καλής συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον, ο οποίος κοινοποιήθηκε στη σχολική κοινότητα (Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, ανάρτηση στην ιστοσελίδα κλπ.). Επίσης, δημιουργήθηκε από παιδιά και εκπαιδευτικούς το συμβόλαιο της τάξης. Οι παραπάνω ενέργειες συνέβαλαν στην ειρηνική επίλυση των διαφορών, στη μείωση των αρνητικών συμπεριφορών, στη αποτελεσματική διαχείριση των συγκρούσεων και στην οριοθέτηση της συμπεριφοράς τους. Οι περιπτώσεις παραβίασης των κανόνων γίνονταν αντικείμενο ευρύτερης συζήτησης στην τάξη (ανάλυση του προβλήματος, ανακάλυψη των κινήτρων, εντοπισμός και εξεύρεση εναλλακτικών τρόπων θετικής επίλυσης του ζητήματος).

**Τεκμήρια:** Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, συμβόλαιο τάξης, ιστολόγιο

## **ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 4<sup>ου</sup> ΣΤΟΧΟΥ**

**( Συμμετοχή μαθητών σε εκπαιδευτικές δράσεις )**

Στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας σχεδιάστηκαν δραστηριότητες και πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις με σκοπό την προώθηση των κοινωνικών δεξιοτήτων, των δεξιοτήτων του 21<sup>ου</sup> αιώνα (συνεργασία, επικοινωνία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα), την ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων και τη διαμόρφωση θετικού σχολικού κλίματος.

α) Εργαστήρι δεξιοτήτων «Σέβομαι τη διαφορετικότητα» (3<sup>ος</sup> θεματικός κύκλος: Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη, Υποενότητα: Συμπερίληψη και Αλληλοσεβασμός) β) Δύο Βιωματικά Εργαστήρια με ψυχολόγο του Κέντρου Πρόληψης Των Εξαρτήσεων και Προαγωγής Ψυχοκοινωνικής Υγείας ΠΕ Ηλείας << Παρεμβάσεις >>, διάρκειας 4 ωρών με σκοπό την αναγνώριση, έκφραση και διαχείριση των συναισθημάτων και διαχείριση συγκρούσεων, γ) Πραγματοποίηση εκδηλώσεων στο Νηπιαγωγείο για την Παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία και την Πανελλήνια ημέρα κατά της βίας, δ) Εορταστικές εκδηλώσεις, ε) Ομαδικά παιχνίδια, Θεατρικά δρώμενα

**Τεκμήρια :** Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων, ημερολόγιο σχολικής ζωής, ιστολόγιο, φωτογραφικό υλικό

## **ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 5<sup>ου</sup> ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ 6<sup>ου</sup> ΣΤΟΧΟΥ:**

**Η συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών (5<sup>ος</sup> στόχος)**

**Η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών(6<sup>ος</sup> στόχος)**

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην καλλιέργεια των παρακάτω συναισθηματικών δεξιοτήτων:

- Η αυτεπίγνωση (ικανότητα αναγνώρισης συναισθημάτων, ονομάτισή τους, συνειδητοποίηση της σχέσης μεταξύ σκέψεων, αισθημάτων και πράξεων),
- η διαχείριση συναισθημάτων (με έμφαση στην κατανόηση και διαχείριση έντονων συναισθηματικών καταστάσεων).
- η ενσυναίσθηση
- η συνεργασία
- η επικοινωνία
- η επίλυση συγκρούσεων μέσα από την διαπραγμάτευση.

Οι παραπάνω δεξιότητες του 5<sup>ου</sup> στόχου διέτρεχαν τις θεματικές ενότητες του προγράμματος, στις οποίες αξιοποιήθηκε η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και ήταν συνυφασμένοι με τον 6<sup>ο</sup> στόχο, που αφορά στη βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών, γι' αυτό και οι δυο αυτοί στόχοι συνεξετάζονται ως προς τις ενέργειες υλοποίησής τους.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων οργανώθηκαν δραστηριότητες που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων των παιδιών και έδωσαν ευκαιρίες για συνεργασία, διευκόλυνση της επικοινωνίας, καλλιέργεια κλίματος αλληλοσεβασμού και αποδοχής της διαφορετικότητας, για άσκηση στην ειρηνική διευθέτηση των συγκρούσεων ώστε να ενισχυθεί θετικό σχολικό κλίμα. Τέτοιες δράσεις ήταν α) Εργαστήριο δεξιοτήτων «Σέβομαι τη διαφορετικότητα» (3<sup>ος</sup> θεματικός κύκλος: Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη, Υποενότητα: Συμπερίληψη και Αλληλοσεβασμός), ομαδικά παιχνίδια, βιωματικές δράσεις, θεατρικά δρώμενα, δύο βιωματικά εργαστήρια με ψυχολόγο από Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Υγείας της περιοχής. Το πρώτο αφορά την αναγνώριση, έκφραση και διαχείριση των συναισθημάτων, και έχει τίτλο «πες-πες ένα συναίσθημα» και το δεύτερο αφορά τη διαχείριση συγκρούσεων και έχει τίτλο «μαθαίνω να διαχειρίζομαι τις συγκρούσεις» ομαδικά παιχνίδια, θεατρικά δρώμενα, μακέτες, ομαδικές εργασίες, γ) Πραγματοποίηση εκδηλώσεων στο Νηπιαγωγείο για την Παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία και την Πανελλήνια ημέρα κατά

της βίας.

**Τεκμήρια:** Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων, ημερολόγιο σχολικής ζωής, ιστοσελίδα, ημερολόγιο νηπιαγωγού, φωτογραφικό υλικό

## **Γ. Αποτίμηση της Δράσης**

### **Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)**

Δεν έγιναν αλλαγές στην υλοποίηση της δράσης σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό.

### **Αποτελέσματα της Δράσης**

Τα αποτελέσματα της δράσης ήταν πολύ θετικά. Βελτιώθηκαν οι διαπροσωπικές σχέσεις των παιδιών και μειώθηκαν τα περιστατικά συγκρούσεων σε σχέση με την αρχή της χρονιάς. Αυτό διαπιστώνεται από τις καταγραφές στο ημερολόγιο σχολικής ζωής και το ημερολόγιο της νηπιαγωγού. Όσο προχωρούσε η υλοποίηση του σχεδίου τόσο λιγότερες συγκρούσεις καταγράφονταν. Τα παιδιά με την πάροδο του χρόνου παρατηρήθηκε ότι προσπαθούσαν να επιλύουν τις συγκρούσεις τους με ειρηνικό τρόπο και με την έκφραση συναισθημάτων τους και όλο και λιγότερο ζητούσαν την παρέμβαση της νηπιαγωγού ως διαμεσολαβητή στην επίλυση μιας σύγκρουσης.

Επιπρόσθετα δόθηκε η ευκαιρία στα παιδιά μέσα από τις ομαδοσυνεργατικές και βιωματικές δράσεις να κατανοήσουν την αξία της συνεργασίας, της επικοινωνίας, και της αρμονικής συνύπαρξης για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος. Μέσα από το θεατρικό παιχνίδι μπόρεσαν να καταλάβουν την ανάγκη αποφυγής της περιθωριοποίησης κάποιου από την ομάδα και τα συναισθήματα που βιώνει αυτός ως θύμα. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν η ενεργή συμμετοχή όλων των νηπίων στις εκδηλώσεις και στις δράσεις της σχολικής κοινότητας.

Αρρωγοί στην όλη προσπάθεια υπήρξαν οι γονείς, οι οποίοι καθ όλη την διάρκεια της χρονιάς έδειξαν έκδηλο ενδιαφέρον, συμμετείχαν καθολικά σε δράσεις και εκδηλώσεις του σχολείου, στις απογευματινές συναυτίσεις και ανταποκρίνονταν πλήρως σε κάθε κάλεσμα του σχολείου για ατομική ενημέρωση για θέματα συμπεριφοράς των παιδιών τους, βοηθώντας να επιλυθεί το πρόβλημα.

Τέλος σε σημαντικό βαθμό για την επιτυχία του σχεδίου συνετέλεσε και η άριστη συνεργασία των εκπαιδευτικών καθώς και η συμμετοχή τους σε όλα τα σεμινάρια που διοργάνωσε η σχολική κοινότητα και αφορούσαν το σχέδιο δράσης.

### **Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί**

4 = Πλήρως

### **Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων**

- Το καλό κλίμα στη σχολική κοινότητα και οι άριστες σχέσεις όλων των εμπλεκόμενων, εκπαιδευτικών, μαθητών, γονέων.
- Η καλή διάθεση των γονέων για συνεργασία.
- Η γνώση και εξοικείωση των εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη.
- Η άριστη συνεργασία των εκπαιδευτικών μεταξύ τους.
- Το δίκτυο σχολείων που δημιουργήθηκε με νηπιαγωγεία της περιοχής με

κοινούς στόχους, οράματα και προβληματισμούς.

- Οι επιμορφωτικές δράσεις που πραγματοποίησαν τα ΠΕΚΕΣ και άλλοι φορείς.
- Οι οργανωμένες ενδοσχολικές επιμορφώσεις που πραγματοποιήθηκαν από τις προϊσταμένες των νηπιαγωγείων του Δικτύου με θεματολογία που κάλυπτε τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και των γονέων.

#### **Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν**

Κανείς δε μπορεί να αμφισβητήσει πως η φετινή χρονιά ήταν ιδιαίτερα δύσκολη, αφού τα παιδιά προέρχονταν από ουσιαστικά δυο σχεδόν συνεχόμενα χρόνια περιοριστικών μέτρων. Από τη μία, τα παιδιά επέδειχναν μία προφανή ανωριμότητα ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων π.χ. συγκρούσεις, διαφωνίες. Από την άλλη, εμφανής ήταν και η δυσκολία των παιδιών να προσαρμοστούν στο περιβάλλον της τάξης και να ακολουθούν και αποδεχθούν τους κανόνες της ομάδας. Με τις παρούσες συνθήκες - εν αντιθέσει με την προ πανδημίας περίοδο- χρειάστηκε περισσότερος χρόνος από αυτόν που κρίνει η εμπειρία μας για την υλοποίηση του σχεδίου.

#### **Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε**

Αξιοποιήθηκε υλικό που αντλήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και το διαδίκτυο μετά από αναζήτηση και αξιολόγησή του.

Δημιουργήθηκαν

- Ερωτηματολόγια
- Ομαδικές κατασκευές
- Ημερολόγιο παρατήρησης νηπιαγωγού

#### **Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης**

- «Αντιμέτωπη σχολικής βίας - Καινοτόμες μη τιμωρητικές μέθοδοι

Φορέας υλοποίησης: Περιφερειακό Κέντρο Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) Στερεάς Ελλάδας.

«Τα φαινόμενα βίας στη σχολική κοινότητα. Πρόληψη, αντιμετώπιση, συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων -κηδεμόνων». Φορέας υλοποίησης ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Δυτικής Ελλάδας

- «Διαχείριση συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών: δεξιότητες επικοινωνίας για εκπαιδευτικούς»

Φορέας υλοποίησης: Ομοσπονδία Καθηγητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

- «Εκπαίδευση μαθητών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Καλές πρακτικές για τη σχολική τους ένταξη»  
φορέας υλοποίησης: ΙΕΠ

.

«Ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων ζωής και αυτόνομης διαβίωσης για μαθητές με αναπηρία μέσω κοινωνικών ιστοριών». Φορέας υλοποίησης ΙΕΠ

-Ενδοσχολική επιμόρφωση με θέμα «Ένα σχολείο για όλους - Ειδική Εκπαίδευση - Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) και Συμπερίληψη» με προσκεκλημένο ομιλητή Εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής.



-Ενδοσχολική επιμόρφωση με θέμα «Διαχείριση Προβλημάτων Συμπεριφοράς στη Σχολική τάξη» με προσκεκλημένη ομιλήτρια Κοινωνική Λειτουργό, ΠΕ 30.

#### **Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης**

Οι πρακτικές που εφαρμόστηκαν την φετινή χρονιά, θα αξιοποιηθούν και την επόμενη χρονιά καθώς συνέβαλαν στη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών

- Συνεργασία με γονείς και φορείς σε εκπαιδευτικά θέματα.
- Συμμετοχή των γονέων και φορέων σε θέματα λειτουργίας του σχολείου.
- Επιμορφωτικές δράσεις ανάλογες με τα προβλήματα και τις ανάγκες της σχολικής χρονιάς.
- Εκπόνηση προγράμματος καλλιέργειας δεξιοτήτων για τα δικαιώματα των παιδιών και την αποδοχή της διαφορετικότητας

Ένα μέρος των δράσεων έχουν αναρτηθεί στο ιστολόγιο της σχολικής μονάδας

<https://blogs.sch.gr/nikyll/>

#### **Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης**

Μετά την ολοκλήρωση των Βιωματικών Εργαστηρίων που είχαν άμεση και θετική ανταπόκριση στα παιδιά προτείνεται να συνεχιστούν και την επόμενη σχολική χρονιά με ποικιλία θεμάτων, προσκαλώντας ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και άλλους επιστήμονες, οι οποίοι άπτονται των ενδιαφερόντων και των αναγκών των παιδιών.

#### **Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος**

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των επιμορφώσεων και το έκδηλο ενδιαφέρον που έδειξαν οι εκπαιδευτικοί προς αυτά, και λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που ανακύπτουν στη σχολική μονάδα κάθε χρονιά και χρειάζεται το κατάλληλο επιστημονικό υπόβαθρο για την επίλυση τους, στόχος μας για την επόμενη σχολική χρονιά είναι το σχέδιο δράσης που θα αναλάβει η σχολική μονάδα είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε ποικιλία θεμάτων.